

Valittaja

Asia

Valitus ympäristölupaa koskevassa asiassa.

Valituksen kohteena oleva päätös

Jämsän ympäristölautakunnan 19.4.2021 tekemä päätös koskien Helena Sneckin hakemaa ympäristölupaa (Ympäristölupa/kiinteistö 510/11.1.00/2017 /182-405-1-97). Päätös on annettu tiedoksi kirjeellä 28.4.2021.

Vaatus

Pyydämme, että hallinto-oikeus kumoaa Jämsän Ympäristölautakunnan tekemän päätöksen koskien ympäristöluvan myöntämistä. Hakemuksessa Helena Sneck on täydentänyt jo aiemmin hylättyä ympäristölupaa melumallinnuksella ja asiantuntijalausunnolla pölyn torjunnan tarpeesta.

Perustelut

Jämsän ympäristölautakunta on myöntänyt ympäristöluvan Helena Sneckin hakemukseen. Päätös on virheellinen seuraavien syiden vuoksi:

1. Puutteellinen selvitys meluhaitasta ja sen valvonnasta.

- a. Ympäristölupahakemuksessa ilmoitetun meluhaitan on arvioitu jäävän juuri ja juuri vaadittavan arvon alapuolelle. Tulokseen pääsy myös edellyttää, että louhimon eri toimintoja (murskaus, poraus, rikotus, räjäytys, kuormaus ja kuljetus) tehdään vuorotellen, eikä lainkaan yhtäaikaaisesti. Ympäristölupahakemuksessa tulisi tarkemmin selvittää, kuinka toiminta onnistuu toimintoja vuorottelemalla ja kuinka toimintojen vuorottelun valvonta on tarkoitus toteuttaa?
- b. Lisäksi hakemuksesta puuttuu selvitys meluhaittojen valvonnasta, mainitaan että haittaa mitataan, mutta kuka, miten ja kuinka usein? Valvonnan suhteen suunnitelma tulisi olla selkeästi määritetty. Lisäksi luvan hakijan esittämä mallinnus meluhaitasta on vain mallinnus – onko toiminnan harjoittaja valmistautunut investointien jälkeen toiminnan lopettamiseen, jos todelliset arvot ylittyvät.
- c. Mainittakoon vielä, että melu- ja värinähaitta tulee alueelle, jonka asukkaat ovat valinneet asua syrjässä, luonnon rauhassa – kyseisellä alueella asuvat ihmiset hakevat asumiselta hiljaisuutta ja luonnon läheisyyttä. Melu- ja värinähaitta on ihmisasukkaiden lisäksi haitta alueen eläimistöille.

2. Puutteellinen selvitys pölyn aiheuttamista haitoista ja sen valvonnasta.

- a. Suunnitellun louhimon viereiselle tilalle, metsän uudistusalueelle on istutettu puuntaimia - nuorimmat taimet on istutettu vuonna 2020. Jos viereen tulee louhimo, taimet ja muu kasvusto altistuvat kivituhkalle. Ympäristölupahakemuksesta ei selviä, miten pöly vaikuttaa puun kasvuun ja sitä kautta puun myyntiarvoon. Ostavatko puunostajat kivituhkaisia puita, jos, niin mihin hintaan? Onko louhimoa suunniteltaessa pohdittu, kuinka istutusten kasvua häiritsevät pölyhaitat korvataan maanomistajille? Entä millaiset vaikutukset pöly tuo marjoille ja sienille, voiko alue enää toimia luomunkeruualueena?
- b. Pölyn sidontaan hakija on tuonut ratkaisuna kastelun. Hakemuksessa ei ole kuitenkaan selvitetty paljonko kasteluvettä tarvitaan? Entä mistä riittävä ja puhdas kasteluvesi tulee ja kuka valvoo, että kastelu toteutetaan vaaditulla tavalla vaarantamatta pohjaveden riittävyyttä? Murskaus ja varastointipölyn torjunta voi kesäaikaan vaatia päivittäistä kastelua, koska esimerkiksi varastokasojen pinnalta kosteus haihtuu nopeasti.

3. Puuttuva selvitys maisemahaitasta.

- a. Louhoksesta tulevaa maisemahaittaa ei ole ympäristölupahakemuksessa huomioitu lainkaan. Lupaa koskeva alue on asuinalue, jonka asukkaat nauttivat rauhallisuuden ja hiljaisuuden lisäksi luontomaisemasta. Suunniteltu louhimo muuttaisi alueelta pihapiirin ja korkeilta alueilta kauaksikin avautuvan näkymän aivan täysin. Louhimon sijasta alueelle sopisi esimerkiksi näköalatorni. Erityisesti maisemaa pilaisi ison mäen kupeeseen rakennetun louhimon myötä maisemaan jäävä jyrkkä kallioseinämä. Tällaisella paikalla alueen ei ole mahdollista edes vuosien myötä palata luonnontilaan. Alueen loma-asukkaat menettävät kauniin luontomaiseman, siihen ei voida vaikuttaa louhimon kesätaulla. Samoin alueen luontomaisemasta nauttivat vakioasukkaiden lisäksi sienestäjät, metsästäjät ja marjastajat.

4. Puutteelliset selvitykset vaikutuksista alueen ja Suomen luonnon monimuotoisuuteen.

- a. Louhimon alue on luonnon monimuotoisuudeltaan rikasta aluetta. Tuttuja alueen asukkeja monet lintulajit, ilvekset, hirvet ja peurat, jopa karhut ja sudet. Jos alueella olisi louhimo, se muuttuisi eläimille keltomaksi suurelta alueelta ja näin alueen monimuotoisuus kärsisi. Omistamamme tilat ovat myös hakeutuneet osaksi luomukeruualuetta (Suomen metsäkeskuksen hanke) ja tulevaisuus olisi louhimon jälkeen epävarmaa. Lisäksi suunnitellun louhimon lähellä sijaitseva Liurulammi on suojelukohde.
- b. Melu- ja värinähaista karkottaa eläimet, pölyt, öljyt ja jätteet tuhoavat koskemattomia luontoa. Louhimon seurauksena myös hiilinielu häviää alueelta. Vaikka metsiemme puita kaadetaan ja uudelleen istutetaan, jopa hakkuuaukio maaperältään toimii hiilinieluna, mutta louhimon tieltä poistuu suuri alue hiilinielua.
- c. Ympäristölupahakemuksessa ei myöskään huomioida suunnitellun louhimon vaikutuksia alueen metsästäystoiminnalle.

5. Puutteellinen selvitys vaikutuksista alueen vesistöön.

- a. Vaikutuksia alueen vesistöön luvataan tutkia 5 vuoden välein – tämä on aivan liian harvoin. Hakemuksessa ei selvitetä, kuinka vesistövaikutuksia mitataan ja kuka mittauksia valvoo. Jäteveden valvontaan tulee ympäristölupahakemuksessa vaatia tarkempi seuranta, kuin urakoitsijan oma silmämääräinen tarkkailu. Esimerkiksi selkeytysaltaiden rakentamista suunnitellaan, jos vaikutuksia vesistöön ilmenee, mutta eikö nämä ole vaikutuksia, jotka pitäisi tietää jo etukäteen.
- b. Kaipaamme myös vaikutustutkimuksen kalliossa olevaan pohjaveteen, koska asuintalomme on saman kalliomuodostelman toisella puolella ja olemme suunnitelleet sinne porakaivoa. Lupahakemuksessa toiminnan tarkkailun sanotaan olevan silmämääräistä havainnointia polttoaine- ja öljypäästöistä, ja vaikutuksia ympäristölle arvioidaan muista vastaavista kohteista saatujen kokemusten perusteella – eikö haittoja tulisi mitata luotettavin mittarein ja estää etukäteen kaikki ympäristölle tulevat haitat.

Yhteenveto

Helena Sneckin lupahakemuksesta puuttuu selvitykset ja huomioinnit koskien monia tärkeitä ympäristövaikutuksia. Lisäksi voidaan kysyä, onko oikein, että yksi maanomistaja saa hyödyn toisten maanomistajien kustannuksella. Jos alueelle tulisi louhimo, muiden tilanomistajien osalta muutokset terveyteen ja asumisoloihin sekä tilojen rahalliseen arvoon puuttuvat hakemuksesta täysin.

Louhimon suunnittelusta puuttuu myös suunnitelma louhoksen liikenteen järjestämiseksi. Louhimo olisi sijainniltaan pienten hiekkateiden takana - kestääkö nykyinen tiestö raskaita ajoneuvoja ja lisääntyvää liikennettä? Kuinka suuria muutoksia kyseinen toiminta vaatisi tiestöltä ja mikä on tienomistajien ja tiekuntien mielipide? Louhimon toteuttaminen olisi järkevämpää sijoittaa suurempien tai ainakin asfalttipäällysteisten teiden varteen. Vilkkaampien teiden varrella myös meluhaitat ovat jo valmiina läsnä, eikä niitä tuotaisi keskelle luonnon rauhaa.

Minä Kari Järvinen olen erityisen huolissani ostamani tilan 182-405-1-11-M601 osalta, koska metsätilani rajalta suunnitellulle louhokselle on matkaa vain 30 metriä. Yhteenvetona vastustamme ympäristöluvan myöntämistä ja louhimon perustamista suunnitellulle alueelle. Suomessa asumiseen ja esimerkiksi matkailuun kuuluvat mahdollisuus luonnon rauhaan ja hiljaisuuteen – pitääkäämme siis tällaisten alueiden säilymisestä huolta.

Edellä esitetyn perusteella pyydän, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa Jämsän ympäristölautakunnan myöntämän ympäristölupapäätöksen.